CONFLICTELE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR

CONFLICTS IN PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS

Daniela Mioara PETREA, ORCID: 0000-0001-9704-6512
Universitatea de Stat din Moldova,
Chişinău, Republica Moldova

CZU: 373.211.24:316.48
e-mail: petrea.m.daniela@gmail.com

The purpose of this research is conflict negotiation in preschool education.

The objectives aim at the role of the educator in smoothing and resolving preschool conflicts, the degree of involvement of the educator, the child and the parent in solving preschool conflicts. Identifying the causes that determined the appearance of conflicts the educator's vision regarding the differentiated degree of involvement of parents and children in the negotiation and resolution of conflicts, the parent's vision regarding the differentiated degree of involvement of the educator in the negotiation and resolution of conflicts in preschool education.

The research methods used were the survey method by questionnaire to parents and the survey method by open group interview to educators.

The research captured aspects related to the phenomenon of the existence of conflictual relationships in the kindergarten, the crisis situation generated by the conflict, the interest and involvement shown in self-overcoming the situation they face, both children and parents.

Cuvinte cheie: conflicte, educatoare, grădiniță, părinți, preșcolari.

INTRODUCERE

Definit ca „o confruntare a puterilor între părți sau principii opuse”, ca un cumul de forme al dezacordului și disputelor agresive, conflictul este o etapă a relațiilor sociale. Conflictul e, de fapt, un operator de coeziune a grupului, îndeplinind rolul de alternativă la ostilitate, de supapă de siguranță și evitare a rupturilor dintre antagoniști. Psihosociologul Coser distinge, în analiza conflictelor trei forme de violență: în manifestări, ca semnal de alarmă și ca un catalizator [Coser, 1956, apud Stoica Constantin, Iași, 2004, p 58].

În instituțiile de învățământ preșcolar se întâlnesc toate tipurile de conflicte interpersonale, inter și intra-grupale între preșcolari, între preșcolari și cadre didactice, între cadre didactice, între cadre didactice și managerul instituției, între cadre didactice și părinții preșcolarilor. Copiii evoluează definindu-se pe ei înșiși prin comparație cu părinții lor, cei mici învață să spună nu, înainte de a spune da, au nevoie de multe confruntări, pentru a-și contura personalitatea. [Sârbu, Gorghiu, Croitoru-Anghel, 2003, p.72]

În funcție de nivelul la care se manifestă, există conflicte pe verticală care se manifestă între managerul instituției și angajați, între cadre didactice și preșcolari, mai ales când primii adoptă un stil de conducere dominator sau chiar autoritar, iar la vârstele mici,

copii se opun acestui stil de dirijare excesivă şi conflicte pe orizontală care se produc la același nivel ierarhic, atunci când unii dintre angajații instituţiei de învăţământ au comportamente și atitudini care îi lezează pe ceilalți angajați. Astfel sunt conflictele dintre cadrele didacice sau dintre membrii personalului nedidactic, conflictele dintre preşcolari [Manolescu, 2001, p 326].

MATERIAL ŞI METODĂ

Scopul acestei cercetări este de negociere a conflictelor în învățământul preșcolar.

Obiectivele cercetării:

Obiectivul 1: Rolul educatorului în aplanarea și rezolvarea conflictelor preșcolare.

Obiectivul 2: Gradul de implicare a educatorului, copilului și părintelui în rezolvarea conflictelor preșcolare.

Obiectivul 3: Identificarea cauzelor care au determinat apariţia conflictelor.

Obiectivul 4: Viziunea educatorului cu privire la gradul diferenţiat de implicare a părinţilor si copiilor în negocierea și rezolvarea conflictelor în învățământul preșcolar.

Obiectivul 5: Viziunea părintelui cu privire la gradul diferențiat de implicare a educatorului în negocierea și rezolvarea conflictelor în învățământul preșcolar.

Cercetarea a fost de tip constatativ deoarece a vizat identificarea prin intermediul interviului a tipurilor de conflicte din grădinița, a cauzelor fenomenelor conflictuale.

De asemenea cercetarea inteprinsă a avut şi o dimensiune ameliorativă deoarece a vizat inclusiv identificarea unor modalităţi prin care diferitele tipuri de conflicte din grădinița studiată pot fi prevenite şi/ sau diminuate.

Sub aspectul metodologiei utilizate cercetarea inteprinsă este o cercetare mixtă (calitativ-cantitativă), deoarece s-au folosit atât metode calitative (interviul), cât şi cantitative (chestionarul).

Cercetarea înterprinsă este una practic aplicativă din perspectiva utilităţii şi eficienţei concluziilor obţinute.

Ipoteza generală este reprezentată de rolul educatorului în negocierea și rezolvarea conflictelor în învățământul preșcolar.

Ipoteze specifice:

- Intervenţia educatorului în reglarea comportamentului copilului este mai mult normativă în timp ce intervenţia părintelui este afectivă.
- Subiectele de discuție între copil şi parinte sunt mai personale faţă de cele între copil şi educator care sunt impersonale.
- În timp ce afecţiunea părintelui cultivă egocentrismul, atitudinea educatorului, caracterizată de fermitate, determina copilul în aplanarea conflictelor preșcolare.

Cercetarea a fost efectuată în orașul Galați, Județul Galați, la Gradinița nr. 14/Structură a Școlii Gimnaziale nr.22. Eșantionul a fost alcătuit din educatori și părinți cu vârste cuprinse între 20 și 50 de ani, provenind din familii nucleare.

Metodele de cercetare folosite au fost metoda anchetei prin chestionar părintilor şi metoda anchetei prin interviu deschis de grup educatorilor.

Am aplicat chestionarele unui lot de 20 de parinti si inteviul a 3 cadre didactice. Eşantionul nu este reprezentativ, dar poate oferi informații cu privire la modurile diferite de implicare a educatorului și a părintelui în negocierea și rezolvarea conflictelor în învățământul preșcolar.

Chestionarul a cuprins 15 itemi plus întrebările de identificare. În prima parte a chestionarului am descifrat relația educator-copil prin ochii părintelui și în a doua parte relația părinte-educator pentru a scoate în evidență importanța care o acordă ambele părți în rezolvarea conflictelor apărute în învățământul preșcolar.

Chestionarul a fost aplicat prin metoda extemporalului. În timpul completării am fost prezentă pentru a oferi lămuriri asupra întrebărilor. Cel de-al doilea instrument, interviul, a fost aplicat educatorilor din învățământul preșcolar în care am realizat cercetarea. Interviul a conţimut întrebări referitoare la relaţia dintre educator-copil și educator-părinte în implicarea și rezolvarea conflictelor preșcolare.

Interviul a fost aplicat educatorilor şcolii care a avut o contribuţie semnificativă fiind profesioniști competenți şi având abilităţi specifice în domenii variate ale vieţii individului. Educatorul este pregătit sa emptizeze cu copilul și părintele. Astfel acesta are posibilitatea de a explora în profunzime şi de a analiza prin instrumente psihice şi relaţionale.

REZULTATE ȘI DISCUŢII

Populaţia cercetării a fost formată din 85% femei şi 15% barbati, părinți a copiilor de la Gradinița nr. 14, Galați.

La întrebarea ,,Crezi că este importantă comunicarea între educator și copil?,,- în proporţie de 85% s-a răspuns: Comunicarea este esențială pentru dezvoltarea și desfășurarea armonioasa a activităţilor cât și stabilirea unei relații mai strânse.

La întrebarea ,, Pe o scară de la 1 la 5 noteaza cât de apropiat este copilul față de educator?

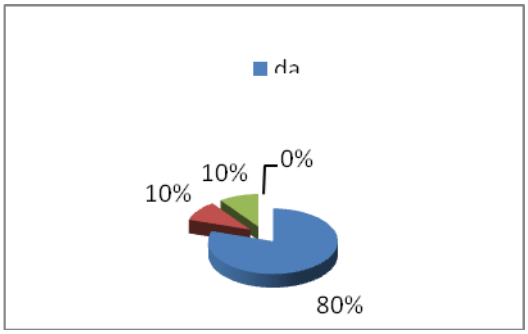

Figura 1. Importanța comunicării educatori-copil

La metoda anchetei prin interviu se remarcă următorul răspuns: Educatorul are un rol crucial în viaţa copiilor.

La întrebarea ,, Consideri că este necesară intervenția educatorului în rezolvarea conflictelor de natură preșcolară?,,

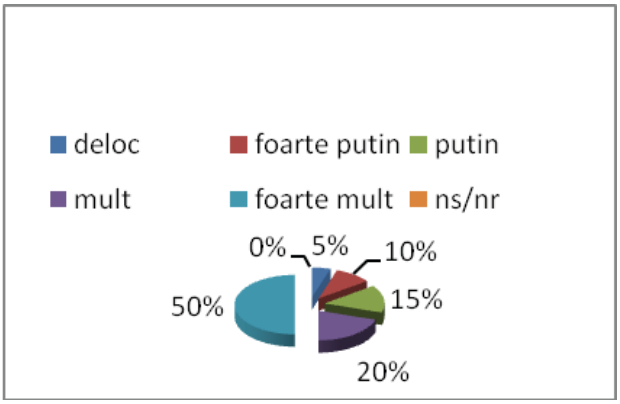

Figura 2. Intervenția educatorului în rezolvarea conflictelor preșcolare

La întrebarea ,, Care sunt principalele motive de la care pornesc conflictele în învățământul preșcolar raportat la relația educator-copil-părinte? ”

La întrebarea ,, Cât de mult consideri că afectează lipsa de comunicare între educator-copil ?,,

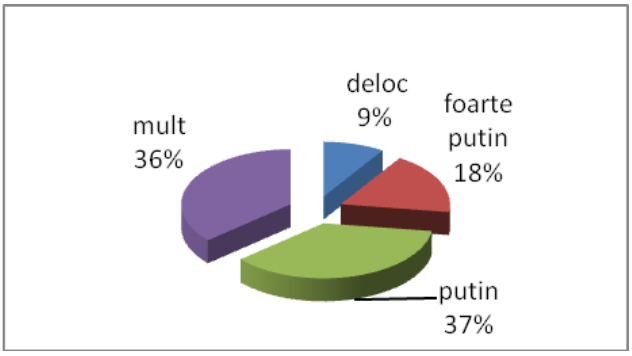

Figura 3. Lipsa de comunicare între educator-copil

La metoda anchetei prin interviu s-a răspuns: Comunicarea educator-părinte este esențială pentru dezvolarea armonioasă a copilului atât în mediul preșcolar cât și cel familial.

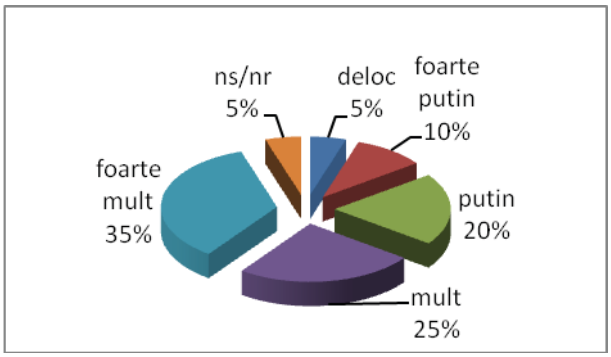

Figura 4. Lipsa de comunicare între educator-părinte

La întrebarea „ Cărui fapt se datoreaza motivația de a rezolva conflictul apărut?„
Am observat două răspunsuri:

1. Firea personala si caracterul dobandit odata cu varsta.
2. Atât eu (părintele) cât și copilul trebuie să socializăm și să ne adaptăm unui grup.

La întrebarea „În ce măsura consideri că afectează conflictele în învățământul preșcolar asupra copilului, părintelui și educatorului?„

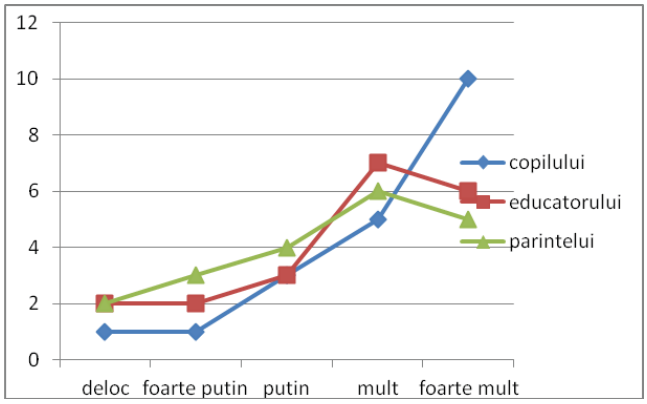

Figura 5. Efectul conflictelor preșcolare

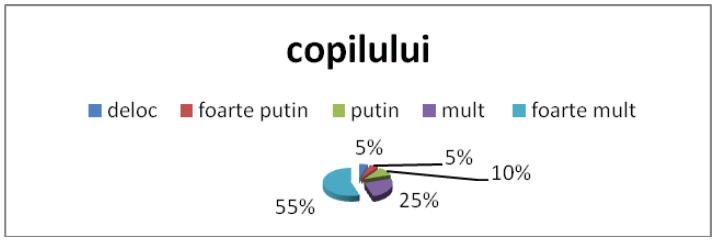

Figura 6. Efectul conflictelor preșcolare la copil

La întrebarea ,,Consideri importante și necesare ședințele propuse de educator în negocierea și rezolvarea conflictelor preșcolare?,,

La metoda anchetei prin interviu s-a răspuns**:** Este necesar și important ca educatorul să se implice în rezolvarea conflictelor având pregătirea necesară pentru a înțelege ambele părți și a propune metode de rezolvare a conflictelor.

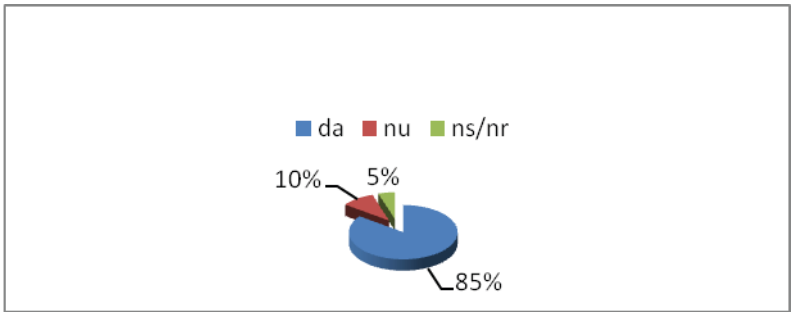

Figura 7. Importanța ședințelor propuse de educator

La întrebarea ,,În ultimile 12 luni, ati participat la sedintele propuse de catre educator in rezolvarea conflictelor? ”

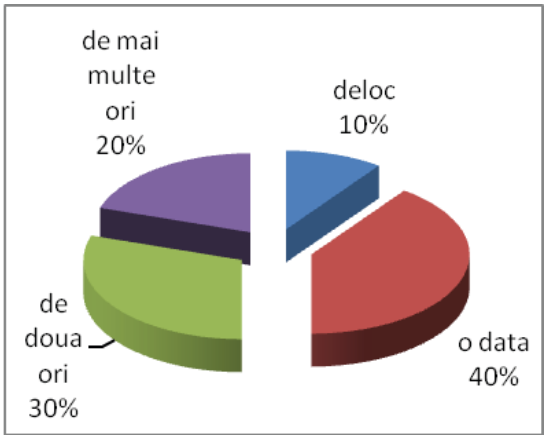

Figura 8. Prezența părintelui la ședințele educatorului

La întrebarea ,, Ce metodă consideri că este eficientă pentru a stopa conflictele preșcolare? ”

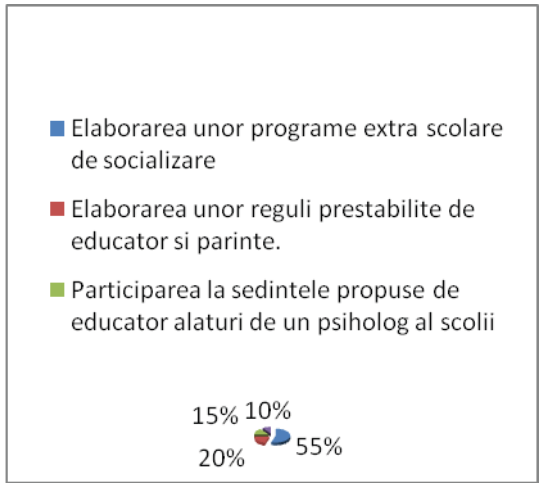

Figura 9. Metode pentru rezolvarea conflictelor din grădiniţă

CONCLUZII

Din punct de vedere al educatorului, el este cel care se implică foarte mult în rezolvarea conflictelor preșcolare, se intereseaza de cauza comportamentului copilului de la parinti pentru a-l ajuta în eventualele conflicte apărute cu copiii.

Datorită cunoştinţelor de specialitate acumulate în anii de studiu, am reuşit să identific cu uşurinţă o întreagă gamă de probleme cu care atât copiii cât şi părintii se confruntă cu rezolvarea conflictelor preșcolare .

Evaluarea acestora şi în special efectele pe care conflictele nerezolvate le au asupra copiilor, m-au condus la ideea că situaţia socio-instructiv-educativă poate fi îmbunătăţită şi problemele cu care copiii se confruntă, reduse.

În contextul cultural şi educaţional actual, problemelor cu potenţial conflictogen, din anumite motive nu li se acordă atenţia cuvenită sau sunt trecute cu vederea. Părinţii, adesea, sunt formaţi într-un sistem educaţional, care nu face decât să adâncească aceste probleme.

Cercetarea a surprins aspecte legate de fenomenul existenţei relaţiilor conflictuale în grădiniţă, situaţia de criză generată de conflict, interesul şi implicarea manifestate în autodepăşirea situaţiei cu care se confruntă, atât copii, cât şi parinţii.

Atât educatorul cât și părintele identifică unele abilităţi necesare pentru soluţionarea constructivă a conflictelor ,au în vedere condiţii şi premise psihosociale ale unei medieri, negocieri favorabile între părţi.

Referinţe:

1. STOICA C., Conflictul interpersonal- prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor, ed. Polirom, Iași, 2004 ISBN 973-683-110-8

2. SÎRBU M, GORGHIU A, CROITORU-ANGHEL M, Medierea conflictelor, Universul juridic, Bucureşti, 2013
3. MANOLESCU A, Managementul resurselor umane, Editura Economica, Bucureşti, 2001.
4. SUSTAC Z., IGNAT C., Modalități alternative de soluționare a conflictelor, ed. Universitară, București, 2008
5. Curriculum pentru educația timpurie – 2019